

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Навчально-наукового інституту загальноуніверситетської підготовки

Кафедра суспільно-гуманітарних наук

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«ФІЛОСОФІЯ»

<http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=180>

Викладач: к. ф. н., доц. Ісакова Олена Іванівна
<http://www.tsatu.edu.ua/shn/people/isakova-olena-ivanivna/>

Кількість кредитів: 4
Загальна кількість годин: 120

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Знання дисципліни «Філософія» формує у майбутніх фахівців цілісні уявлення про зародження та розвиток філософської думки, а також про сучасні філософські проблеми природи, людини і суспільства. Студент оволодіває знаннями про розвиток, розуміння об'єктивних та суб'єктивно-людських основ, вироблених в історії форм і напрямів філософствування та надає можливість здобувачам увійти в діалог власних міркувань зі світовою філософською думкою.

Вивчення дисципліни «Філософія» це надання знань з історичними течіями філософії науки, ознайомлення студентів з історією нагромадження наукових знань у межах окремих галузей природничих, соціально-гуманітарних, технічних наук відповідно до конкретних історичних етапів розвитку філософії та впливу соціально-культурного контексту з метою опанування інтелектуального багатства світової наукової культури, яке зберігається в історії людства та на якому ґрунтується сучасна наука.

Метою навчальної дисципліни «Філософія» є розуміння особливості розвитку філософії, аналіз конкретних історичних етапів такого розвитку з точки зору основних досягнень філософії та персонального внеску видатних учених. Формування навички самостійного опрацювання наукових текстів, текстів історичного характеру, навчитися представляти історію філософії як цілісне явище, яке має свої особливості.

Завданнями навчальної дисципліни «Філософія» є опанування студентами:

- історичних етапів розвитку філософії та їх особливості;
- базових понять історії філософії, визначення наукового знання та його особливі характеристики;
- характеристики загального соціокультурного контексту історичних етапів розвитку філософії, його впливу на зміни статусу та призначення науки в суспільстві;
- характеристики і особливості розвитку окремих галузей науки як історичного процесу виникнення, становлення, нагромадження та істотного оновлення знань.
- володіти навичками реконструкції історичного минулого філософії як науки, які допоможуть усвідомити внутрішні тенденції, закономірності розвитку наукових знань, осмислити, чому науковці минулого акцентували увагу на певних проблемах і завданнях;
- аналізувати конкретні історичні етапи в розвитку науки з точки зору їх основних досягнень та персоналій;
- характеризувати окремі галузі філософії як історичний процес виникнення, становлення, нагромадження та істотного оновлення знань;
- порівнювати розвиток окремих наук на конкретному історичному етапі з метою виявлення зв'язків у різних галузях;
- аналізувати науковий процес з точки зору утворення та еволюції організаційних форм, які забезпечували діяльність наукового співтовариства.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набере в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>	<p>ФК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.</p>	<p>РН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.</p> <p>РН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.</p>

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Філософія як особливий тип світоглядного знання.
2. Антична філософія.
3. Філософія Середніх віків.
4. Буття людини в історійко-філософському вимірі.
5. Свідомість як філософська проблема
6. Філософська теорія пізнання.

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Філософія як особливий тип світоглядного знання.
2. Антична філософія.
3. Філософія Середніх віків.
4. Буття людини в історійко-філософському вимірі.
5. Свідомість як філософська проблема
6. Філософська теорія пізнання.

Політика курсу

Політика щодо відвідування занять. Здобувачі повинні відвідають лекційні й практичні заняття. За об'єктивних причин, за погодженням із керівником закладу, навчання може здійснюватись в он-лайн формі. Усі види робіт треба виконувати своєчасно, згідно з календарним планом. Пропущені заняття необхідно відпрацювати до ПМК. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо поведінки на заняттях. Під час практичних занять створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи у колективі. На заняттях необхідно дотриматись правил роботи у групі: шанобливо ставитись до поглядів колег, підтримувати дружню співпрацю та взаємодопомогу, працювати у команді.

Політика щодо оцінювання. На заняттях вітаються прояви творчості, креативності та індивідуальний підхід. При оцінюванні враховується активність здобувачів на заняттях, теоретична підготовка, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи. При відповідях та виконанні завдань вітається творчість, креативність, індивідуальний підхід.

Політика щодо академічної доброчесності: При виконанні всіх завдань і видів контролю курсу треба дотримуватись академічної доброчесності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Губар О. М. Філософія: інтерактивний курс лекцій: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019, 416 с.
2. Данильян О., Тараненко В. Основи філософії: Навчальний посібник. Харків: Право, 2018, 352 с.
3. Заїченко Г.А. та ін. Філософія. Київ: Вища школа, 2000, 455 с.
4. Зарудний Є.О. Філософія. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2018, 202 с.
5. Ільїн В.В., Кулагін Ю.І. Філософія. Підручник. Київ: "Альтерпрес", 2020, 328 с.
6. Козьмук Я., Задубрівська О. Філософія: навч. посіб. Чернівці : Рута, 2021, 139 с.
7. Кулик О.В. Філософія :Навчальний посібник для вищих навчальних закладів III - IV рівнів акредитації. Дніпро: Монолит.2019, 692 с.
8. Надольний І.Ф. Філософія: Посібник. К.: Вікар. 2019, 412 с.
9. Пазенок В. С. Філософія. Навчальний посібник. К.: Академвидав, 2018.
10. Петрушенко В. Філософія. Львів: Літопис, 2019, 345с.
11. Подольська Є. А. Філософія. Підручник. К.: Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2019, 704 с.
12. Причепій Є. М., Черній А. М., Чекаль Л. А. Філософія. Підручник. К.: Академвидав. 2018, 341с.
13. Сосна В.П. Філософія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Хмельницький : ХНУ, 2019. 395 с.
14. Філософія. Підручник / За загальною редакцією Горлача М. І., Кременя В. Г., Рибалка В. К. Харків: Консум, 2018, 672 с.
15. Філософія: навч. посіб. для аспірантів і здобувачів / за наук. ред. А. В. Арістової і С. В. Синякова. К. : НТУ, 2018, 245 с.
16. Філософія: підручник / О.П. Сидоренко, С.С. Корлюк, М.С. Філяпіп та ін.; за ред. О.П. Сидоренка. К.: Знання, 2017. 414 с.
17. Щерба С.П. Філософія: короткий виклад. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2017, 324 с.

Допоміжна:

18. Арутюнов В.Ф. Філософія: Навч.-метод. посібник для самостійного вивчення. К., КНЕУ, 2010.
19. Баумейстер А. Вступ до філософських студій, або інтелектуальні подорожі до країни Філософії. Мала академія Наук України, 2018. 238 с.
20. Бичко А. К., Бичко І. В., Табачковський В. Г., Ярошовець В. І. Філософія як історія філософії: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 648 с.
21. Бичко І.В. Філософія: Курс лекцій. К.: Знання. 2018, 412 с.

22. Волинка Г.І., Гусев В.І., Огородник І.В., Федів Ю.О. Вступ до філософії. К.: Знання, 2018, 412 с.
23. Горлач М.І. Філософія: Підручник. Харків.: Проспект, 2016, 347 с.
24. Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей. В 4 т. – Київ: Дух і літера. 2017, 511с.
25. Касьян В. Філософія: Відповіді на питання екзаменаційних білетів. Київ: Знання, 2008. 347 с.
26. Лузан А.О. Вступ до філософії :навчальний посібник для ВНЗ.Київ : Центр учбової літератури, 2013. 136 с.
27. Петрушенко В.П. Практикум з філософії: Навчальний посібник. Новийсвіт. 2000, 433 с.
28. Подольська Є. А. Кредитно-модульний курс з філософії: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство. К.: Інкос, 2006, 289 с.
29. Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрями. Хрестоматія. Навчальний посібник / В.В. Лях, В.С. Пазенок. К.: Ваклер, 2016, 428 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотека ТДАТУ, м. Мелітополь, пр. Б. Хмельницького, 18.
2. Науково-технічнабібліотека ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Точка доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Освітній портал ТДАТУ: офіційний сайт: URL:<http://op.tsatu.edu.ua>
4. Сайт кафедрисупільно-гуманітарних наук ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Точка доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/shn/>

Гарант освітньої програми

Галина ГРИЦАЄНКО